

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

שניאורסאהן

מליובאוויטש

וילך

שבת שובה

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב

(תרגום חפשי)

יוצא לאור על ידי

„מכון לוי יצחק“

כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה
שבעים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכרון

הצדקנית הרבנית מרת חנה ע"ה שניאורסאהן

בת הצדקנית הרבנית מרת רחל ע"ה

ובת הרה"ג הרה"ח ר' מאיר שלמה ע"ה

נפטרה ביום השבת קודש, ו' דעשי"ת, בעלות המנחה

שנת ה'תשכ"ה

ת' נ' צ' ב' ה'

אמו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

היי שותף בהפצת עניני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved One
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
To DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

וילך שבת שובה

החקיקה לבין קדשי־קדשים, אבל מה הקשר בין אותיות הכתיבה לקדשי קדשים?

ב. תכליתו של קדש הקדשים הוא – שתוכנו, זמן ומקום שלמעלה מזמן ומקום, יאיר גם מחוץ לקדשי קדשים, בעזרת כהנים, עזרת ישראל, עזרת נשים, הר הבית ואף מחוץ להר הבית, עד כדי שגם אומות העולם – במקום המצאם ולא רק כשהם באים לבית המקדש – ידעו שזמן ומקום הנם למעלה מזמן ומקום, ולכן "ועמדו זרים ורעו צאנכם".

לפיכך היו מונחות גם אותיות הכתיבה בקדשי־קדשים. אלו שימשו "ממוצע" (דרגת ביניים) להמשכת אור קדשי הקדשים אל המציאות והישות שבחוץ.

ג. בתורת החסידות מוסבר היתרון של "עבודת" ראש־השנה לגבי עבודת כל השנה, בכך שבכל השנה עיקר העבודה הוא על־פי טעם ודעת, אף מסירת־נפש שבכל ימות השנה קשורה במשהו לטעם ודעת, ואילו עבודת ראש־השנה היא התבטלות הנעלית מטעם ודעת.

יש, איפוא, לדעת שלמרות שבמשך כל השנה לא נדרש הלך הרוח של התבטלות הנעלית מטעם ודעת – יש, אף־על־פי־כן, צורך שגם במשך השנה, כשהאדם קיים במציאותו, תהיה "עבודה" כפי שהיא נדרשת לפי ההתבטלות שבראש השנה – כדוגמת "המשכת" קדש הקדשים אל אותיות הכתיבה ואף אל החוץ.

ומביאים הדברים לידי כך שגם ה"המשכות" המושפעות בראש־השנה מתבטאות במציאות במשך כל השנה גם בגשמיות בכל הצורך.

א. בפרשת השבוע נאמר: לקוח את ספר התורה הזה ושמתם אותו מצד ארון ברית ה' אלקיכם¹.

בגמרא² ישנן שתי דעות בנידון זה. לדעה אחת היה מונח ספר־התורה בארון, יחד עם הלוחות, ולדעה אחרת היה מונח בצד הארון. ברם, לפי שתי הדעות היה ספר התורה בקודש הקדשים.

כלומר, בקדשי־קדשים היו מונחים הן הלוחות – אותיות חקיקה, והן ספר התורה – אותיות כתיבה.

יש, איפוא, להבין את הקשר בין ספר־תורה, אותיות כתיבה, לבין קדשי קדשים.

הקשר בין הלוחות – אותיות חקיקה – לבין קדשי קדשים מובן, שכן בקדשי־קדשים "מקום הארון אינו מן המדה", כלומר: למרות שהיה זה מקום מוגבל, אמתים וחצי ארכו וגו', היה מקום זה עצמו למעלה מן המקום.

– כך גם הזמן של קדשי קדשים היה למעלה מן הזמן, שכן זמן ומקום קשורים זה בזה – והוא הדבר לגבי ענין אותיות החקיקה: למרות שהן מהוות מציאות של אותיות בשיעור ומדה הדרושים לאותיות – לא הביאו, עם זאת, תוספת ללוחות, והרי זה ההבדל בין אותיות הכתיבה לבין אותיות החקיקה, שאותיות הכתיבה הן דבר נוסף – דיו – על הקלף ואילו אותיות החקיקה הן "מיניה וביה", ובמיוחד האותיות מ"ם וסמ"ך שבלוחות – שבנס היו עומדין³.

מובן, איפוא, לפי זה, הקשר בין אותיות

(1) דברים לא, כו.

(2) בבא בתרא יד, א תובא ברש"י דברים לא, כו.

(3) שבת קד, א. מגילה ב, ב.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל

הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחות הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלמה".

מעייין חי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770,

על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי

לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

להקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת,

בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

לקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת

"אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ונוסף ללימודו בזה, להשפיע גם על עוד בני מסביבתו, אנשים נשים וטף, באופן דוֹהעמידו תלמידים הרבה⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, שע"י עצם ההחלטה בדבר יקבלו תיכף ומיד את השכר, הקיום בפועל של דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, שלאחר שישנו כבר ה"מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'" – שאז "בחזקת שהוא משיח" – שכבר יהי' מיד "משיח בודאי", עי"ז ש"עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו".

ד. ההכנה לכך היא: "אתם נצבים היום (יומא דדינא רבא) כולכם גו', ראשיכם שבטיכם גו' מחוטב עציך ועד שואב מימך". גם אדם שיתכן שהוא מ"ראשיכם שבטיכם" מתקשר עם יהודי שני מן הסוג של "חוטב עציך ושואב מימך" ומתאחד אתו בבחינת "כולכם" "לאחדים כאחד"⁴.

העובדה שאינו מבדיל בין "ראשיכם שבטיכם" לבין "חוטב עציך ושואב מימך" – נותנת לו כח לא לעשות הבדלים בין עבודת ראש־השנה לבין כל השנה, וגם במשך כל השנה מאירה בנפשו ההתבטלות של ראש־השנה.

וע"י כך הוא מביא לידי זה שגם ה"משכה" שלמעלה מורגשת בכל מקום עד כדי "ועמדו זרים ורעו צאנכם".

משום שע"י כך שאדם יוצר את ההתבטלות של ראש השנה ב"זר" שבקרבו, הגוף והנפש הבהמית, וגם ב"זר" שביהודים אחרים – מביא הוא לידי כך שגם בקרב אומות העולם, הזרים האמתיים, תורגש מעלת בני ישראל – ורעו צאנכם".

וע"י כך זוכים שה"משכה" ש"נמשכה" בראש־השנה תתבטא בכל השנה גם בגשמיות, בכל המצטרך, בטוב הנראה והנגלה, לכתובה וחתומה טובה בתוך כלל ישראל, לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה.

(משיחת ש"פ נצרי, תשי"ב)

ה. יהודים מקווים שבראש השנה העניק להם ודאי הקב"ה שנה טובה ומתוקה, להם ולבני ביתם, בכל הפרטים, בני, חיי ומזוני רויחי, בטוב הנראה והנגלה.

(4) ראה בפירוט לקו"ש [המתורגם] ח"ב ע' 102.

ברם, לטוב אין גבול. נתן, איפוא, הקב"ה את הימים שבין ראש־השנה ליום הכפורים – עשרת ימי תשובה – וב"עבודת" ימים אלו ניתן להשיג שביום הכפורים יתן הקב"ה יותר ויותר, מידו המלאה והרחבה, כמדת יכולתו של הקב"ה.

מה ה"עבודה" הדרושה בימים אלו? – אנו אומרים ב"מחזור": שזוהי תשובה, תפלה וצדקה. באמצעות שלושה אלו אפשר להשיג מהקב"ה שיתן מידו המלאה והרחבה.

1. ממבט שטחי נראה, לכאורה, ששלושה דברים אלו מצויים גם בין לא־יהודים, להבדיל, והם: "רפנטנס", "פרייזר", "צ'רטי". ברם, לאמתו של דבר, קיים הבדל גדול ויסודי בין שלשת הדברים כפי שהם בבני ישראל לכפי שהם, להבדיל, בעמים. ההבדל מוצא את ביטויו בעצם המלים: תשובה, תפלה צדקה.

2. תשובה:

התרגום המדויק ללשון הקדש של המושג "רפנטנס" הוא: חרטה. ואילו בישראל אין הדבר נקרא בשם "חרטה" כי אם בשם "תשובה".

ההבדל בין חרטה לתשובה הוא קוטבי: חרטה מציינת התהוות חדשה. חורה לו על שעשה דבר לא־טוב או על שלא עשה דבר טוב, ורוצה הוא ללכת בדרך חדשה.

תשובה מציינת – שיבה חזרה. יהודי הוא טוב בעצם ורצונו לעשות טוב, אלא שמסיבות שונות, שאינן באשמתו כלל או שהן באשמתו החלקית, עשה דבר לא־טוב, ואילו בעצמותו הוא טוב.

וזו משמעות התשובה: הוא חוזר לשרשו ומקורו, ל"אני" הפנימי שלו, והוא מגלה את ה"אני" הפנימי שלו במדה שזה יהיה השולט בחייו.

לפיכך קיימת תשובה בכל אחד⁵, גם לצדיק יש מקום לתשובה. פירוש הדבר, שהוא שואף תמיד להגיע ל"אני" הפנימי שלו ולגלותו, וגם לרשע יש מקום לתשובה, שכן עד כמה שהגיע לדרגה נחותה יש לו תמיד האפשרות לחזור בתשובה, כיוון שאינו צריך ליצור התהוות חדשה. עליו רק לשוב ל"אני" הפנימי שלו.

ח. תפלה:

התרגום המדויק ללשון הקדש של המושג "פרייער" הוא: בקשה. ואילו בישראל אין הדבר נקרא בשם "בקשה" כי אם בשם "תפלה".

ההבדל בין בקשה לתפלה אף הוא קוטבי: משמעות "תפלה" אינה "בקשה" – כי אם – התחברות.

"בקשה" מציינת בקשה מהקב"ה שיתן – מלמעלה למטה – את הדבר החסר, ואילו כשלא חסר הדבר או כשאין רצון להשיגו – אין מקום לבקשה. "תפלה" מציינת – התחברות⁶ עם הקב"ה, מלמטה למעלה. דבר זה שייך בכל אחד ובכל עת.

לכל יהודי יש נשמה הקשורה עם הקב"ה. אך משום שהנשמה ירדה לגוף וקשורה אתו – מוכרחת הנשמה להודק לענינים גופניים כגון אכילה, שתיה וכדומה, ובו בזמן נחלשת התקשרותה עם הקב"ה. לשם כך קבועים זמנים מסוימים בכל יום לתפלה, כדי לחדש את הקשר עם הקב"ה ולחזק אותו.

לפיכך הרי גם לאלו שלא חסר להם דבר ישנו – ובמלוא התוקף – הענין של תפלה, שכן תפלה אינה אך ורק בקשה, כי אם, בעיקר, ריענון ההתקשרות והדבקות שלו בה'.

ט. צדקה:

התרגום המדויק ללשון הקדש של המושג "צ'רטי" הוא: חסד. ואילו בישראל אין הדבר נקרא בשם "חסד" כי אם בשם "צדקה". אף ההבדל בין חסד לבין צדקה הוא קוטבי: חסד מציין שאדם זה הוא טוב-לב, כלומר: אין מגיע לו לפלוני דבר ואין הוא חייב לתת לו, ורק בטוב לבו הוא נותן לו.

לעומתו, צדקה – מציינת "צדק", ובשני אופנים:

(א) הוא חייב לתת לאחר. הוא יודע שאינו נותן משלו. הקב"ה נתן לו בפקדון כדי שיתן לאחר.

(ב) מאחר שהוא חייב להודק לכך שהקב"ה יתן לו, והרי הקב"ה ודאי אינו חייב לו דבר – צריך הוא וחייב לעשות מדה כנגד מדה, למרות שאינו חייב לו. ע"כ הוא מעורר גם למעלה, שהקב"ה יתן לו יותר מכפי שהוא זכאי, שכן נתן במדה יתרה מכחותיו.

ובמיוחד – צדקה השייכת לרבים, וביחוד צדקה למוסדות תורה, שכל אחד מן המתחנכים במוסדות אלו מהווה בסיס לעתיד לבנין בית בישראל, מורה-דרך בעתיד לסביבתו. הנותן, איפוא, צדקה למוסדות תורה כאלו רשאי לבוא לפני הקב"ה ולומר: אני נתתי יותר מכפי יכלתי ל"עסקים" שלך, כביכול – תן גם אתה, יותר מן המגיע, לצרכים שלי.

י. אלה הם שלשת הדברים, תשובה, תפלה וצדקה, שבאמצעותם משיגים חתימה וגמר חתימה טובה. כששבים אל ה"אני" הפנימי – תשובה, מתחברים אל הקב"ה – תפלה, ונותנים צדקה כ"צדק" – הרי ככל שהקב"ה נתן בראש השנה כל טוב – נותן הוא ביום הכפורים במדה יתרה, שנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה.

(משיחת ר' תשרי, תשי"ג)

גם – "לצחצח הכפתורים", וצריך רק שהקב"ה יפתח את עיניהם של בני" שיראו שהגאולה האמיתית והשלמה כבר ישנה, ויושבים כבר לפני שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

מזה מובן . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחר ששכר סיימו הכל (כנ"ל), ישנה הבטחה גמורה בתורה, שבטח יהי' "תזכור יום צאתך ממצרים) כל ימי חיך . . להביא לימות המשיח"³,

ובפשטות – שלא זקוקים להפסק ח"ו בין "כל ימי חיך" ו"ימות המשיח" (כמו שהי' אצל בני" בכל הדורות שלפני דורנו זה), אלא "כל ימי חיך" דכאו"א מישראל, חיו הגשמיים כנשמה בגוף, כוללים בפשטות (גם) "ימות המשיח" בלי הפסק, מכיון שהגאולה באה תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אם זה מצב דלילה, "הבאים מצרימה"), כך שהרגע האחרון דהגלות והנקודה האחרונה דהגלות נעשים רגע ראשון ונקודה ראשונה דגאולה,

ומ"ימי חיך" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אם הוא כבר למעלה משבעים שנה וכיו"ב), עובר כאו"א מישראל מיד – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין"⁴, בהמשך ד"כל ימי חיך" בימות המשיח, וחיים נצחיים שיהיו אז.

ובנוגע לפועל הכוונה היא, שהעבודה דבני" עתה צריכה להיות "להביא לימות המשיח", לגלות כבר תיכף בפועל איך שהמצב ד"הבאים מצרימה" בגלות הוא באמת מצב ד"גאולת ישראל", עי"ז שמתכוונים בעצמם ומכינים אחרים למצב ד"ימות המשיח".

כולל ובמיוחד – בקשר עם יום ההילולא דהרמב"ם – ע"י שמתחזקים ומוסיפים בלימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – בספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, בשני הפרקים האחרונים דהלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

(5) ראה קונטרס ביקור שיקאגא עמוד 23.

(6) ראה רש"י בראשית ל, ת. אור התורה להצמח צדק ויחי שפ, א.

חיים נצחיים וואָס וועט דעמולט זיין.

ובנוגע לפועל מיינט עס, אַז די עבודה פון אידן איצטער דאַרף זיין „להביא לימות המשיח“, צו שוין גלייך מגלה זיין בפועל ווי דער מצב פון „הבאים מצרימה“ אין גלות איז באמת אַ מצב פון „גאולת ישראל“, דורך דעם וואָס מ'גרייט זיך אליין און מ'גרייט צו אַנדערע צו דעם מצב פון „ימות המשיח“.

כולל ובמיוחד – בקשר מיט דעם יום ההילולא פון דעם רמב"ם – דורך מחזק זיין און מוסיף זיין אין לימוד ספר משנה תורה להרמב"ם . . ובפרט – אין ספר הרמב"ם עצמו – הלכות מלך המשיח⁵, אין די לעצטע צוויי פרקים פון הלכות מלכים בסיום ספר משנה תורה.

און נוסף צו דעם אייגענעם לימוד בזה, זאָל מען זען אויך משפיע זיין אויף אַנדערע אידן אַרום זיך, אנשים נשים וטף, באופן פון „והעמידו תלמידים הרבה“⁶, ומהם יראו וכן יעשו רבים.

ויהי רצון, אַז דורך דער עצם החלטה בדבר זאָל מען תיכף ומיד באַקומען דעם שכר, דער קיום בפועל פון דברי הרמב"ם בסיום ספרו⁷, אַז לאחר וואָס מ'האָט שוין דעם „מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו . . ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמת ה'“ – וואָס ער איז „בחזקת שהוא משיח“ – זאָל ער שוין גלייך ווערן „משיח בודאי“, דורך דעם וואָס „עשה והצליח ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל . . ויתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד כו“.

(משיחות ש"פ שמות, כ"א טבת תשנ"ב)

כמדובר ריבוי פעמים דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שנוסף ע"ז שכבר „כלו כל הקיצין“¹, כבר עשו בני"ו תשובה, וסיימו הכל, כולל

יא. בחשבון „עשרת ימי תשובה“ נכללים גם שני ימי ראש-השנה ויום הכפורים, שהרי הימים שבין ראש השנה לבין יום הכפורים אינם אלא שבועה, ומובן, איפוא, שנעשרת ימי תשובה כוללים גם את ראש-השנה ויום הכפורים.

מן העובדה שעשרה ימים אלו נקראים בשם כולל – עשרת ימי תשובה – יש להוכיח שכל הימים האלה מהווים מציאות אחת שראשיתה בראש-השנה וסיומה ביום הכפורים. מכאן מובן שמן הרגע הראשון של ראש השנה מתחילה כבר ההכנה ליום הכפורים.

מצות היום של ראש השנה היא – שופר⁷. ה"נקודה" של יום הכפורים היא עבודת הכהן הגדול, שכן בכל השנה עסקו ב"עבודה" גם שאר הכהנים, ואילו ביום הכפורים היה צריך הכהן הגדול בעצמו לעשות את כל העבודות. בעבודת הכהן הגדול ביום הכפורים היו שני חלקים. חלק אחד היה עושה בבגדי זהב [היו בבגדים אלו סוגים נוספים על הזהב אך נקראו בשם "בגדי זהב"], וחלק שני – ב"בגדי לבן" של בד נקי.

בבית המקדש היו שלושה חלקים: העזרה, ההיכל או אהל מועד, ו"קדשי קדשים". את העבודות שבעזרה ובהיכל היה הכהן הגדול מבצע בבגדי זהב והעבודות שבקדשי-קדשים היה מבצע בבגדי לבן.

יב. חורבן בית המקדש התרחש רק בבית המקדש הגשמי, באבנים, זהב וכסף, ואילו בית המקדש הרוחני המצוי בכל איש ישראל בנפשו פנימה, בית המקדש שבנשמתו של כל איש ישראל, קיים ונשאר שלם. אפילו יהודי אינו מסוגל ח"ו להחריבו, וכל-שכן שגוי אינו מסוגל לכך.

– כפי שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸: רק גופותינו נמסרו בגלות ושעבוד מלכיות, אבל נשמותינו לא הוגלו ולא נמסרו בשעבוד מלכיות –

גם בבית המקדש הרוחני, המצוי בנפש כל איש ישראל, ישנם כל מועדי השנה, וכשמגיע יום הכפורים צריך כל יהודי, שהוא הכהן הגדול שבבית המקדש שלו, לבצע בעצמו את כל העבודות ולא לסמוך על אחרים. ובעבודה זו המוטלת עליו ישנם שני חלקים: העבודות שב"קדשי-קדשים" בבגדי לבן, ושאר העבודות בבגדי זהב.

יג. הטעם לכך שהכהנים בעבודתם היו צריכים ללבוש בגדים לכבוד ולתפארת – וכאמור היתה העבודה ביום הכפורים צריכה להיעשות בבגדי זהב מלבד בקדשי קדשים – כותב הרמב"ם⁹ לפי שבקדושה יש להשתמש במיטב ובמפואר שבדברים. הזהב תופס מקום נכבד ויוצר רושם על בני אדם – משום כך צריכה להיות העבודה בבית המקדש, וביחוד ביום הכפורים, בבגדי זהב.

לפי זה, איפוא, בלתי מובן: מדוע היתה ב"קדשי קדשים" העבודה דוקא בבגדי לבן? ב"קדשי קדשים" גדולה הרי יותר הקדושה – היתה צריכה בודאי להיות שם העבודה בבגדי זהב?

– הענין הוא: כל אחד צריך לעבוד את הקב"ה בהתאם לכל כחותיו שלו.

כשבאים לעשיר לשם קבלת צדקה – אינו יכול לטעון שהוא יוצא ידי חובתו בתורה, תפלה, למוד חסידות ונגלה. עליו לדעת שבבית המקדש היו צריכים להיות בגדי זהב.

(8) ג' תמוז תרפ"ו. לקוטי דיבורים עמוד תרצב.
(9) מורה נבוכים חלק ג פרק מה.

(7) ראה לקו"ש [המתורגם] ח"ב ע' 109 הערה 1.

(5) כ"ה הכותרת בדפוס ויניצאה רפד. שי.
(6) אבות פ"א מ"א.
(7) הלי' מלכים ספי"א.

לאידך גיסא יש לזכור שאי אפשר לצאת ידי חובה בהחזקת ישיבות וכדומה, בלבד – "בגדי זהב", כי אם יש צורך גם ב"בגדי לבן", בגדים נקיים, ענינים רוחניים הנקיים ומשוחזרים מגשמיות וחומריות.

וכל דבר צריך להיות מותאם למקומו. לעבודות שמחזיק ל"קדשי קדשים" – יש להשתמש בבגדי זהב, לנצל את בגדי הזהב לצרכי בית המקדש.

– כפי שנאמר במדרש¹⁰: לא היה ראוי זהב להשתמש בו, ולא נברא אלא בשביל בית המקדש. עיקר בריאת הזהב היה לצורך בית המקדש, ובזכות כך הוא נמצא גם בכל העולם, כל אחד מבין, איפוא, שאין לעשות את העיקר לטפל ואת הטפל לעיקר –

אך כשמדובר ב"קדשי קדשים", בקדשי הקדשים שבנשמת כל איש ישראל, שם אין להכניס את הזהב. העשיר – שוה לכל אדם. עבודות קדשי הקדשים צריכות להיעשות ב"בגדי לבן".

יד. וזה ענינם של עשרת ימי תשובה, הפותחים בשופר של ראש-השנה ומסתיימים בעבודת הכהן הגדול ביום הכפורים. בתחלת עשרת ימי תשובה נוטלים שופר ותוקעים בו. השופר הוא קרן של בהמה, אף הקולות הבוקעים ממנו אינם "טונים מוסיקליים", כי אם קולות פשוטים של תקיעה שברים ותרועה. כשאדם ניצב לפני הקב"ה אין מקום להתחכמויות. התקשרות עם הקב"ה היא בצעקה לבבית פשוטה. הוא צועק מעומק פנימיות לבו, שהוא בנו של הקב"ה והקב"ה הוא אביו, ומבקש הוא מאביו שיתן לו שנה טובה ומתוקה.

(10) בראשית רבה פרשה טז, ב.

סיומם של עשרת ימי תשובה הוא בעבודת הכהן הגדול, על שני חלקיה האמורים. כלומר, האדם יודע ומחליט לעבוד את ה' הן בבגדי זהב והן בבגדי לבן.

בקשר לדברים שהם מחוץ לקדשי קדשים – יודע הוא שמאחר והקב"ה נתן לו כסף ונשמה ישראלית, אסור לו להסתתר ב"בגדי לבן", שכל דבר מהווה בהם כתם, וכשיבואו בקשר לכסף – לעני. יפנה אותם לאחרים בטענה שהוא קדוש וטהור. הוא יודע שבית המקדש, הישיבה, בית-הכנסת ובית המדרש זקוקים לזהב – וצריך הוא לתת זהב.

אך כשמדובר בקדשי קדשים הוא שוה לכל. אין הוא מתהלך ב"בגדי זהב" כי אם ב"בגדי לבן" נקיים ובהירים, נקיים מגשמיות וחומריות. הוא יודע שבקדשי הקדשים לא נמצא כל דבר – ואפילו לחם הפנים, שהוא לחם קדוש, לא נמצא בקדשי קדשים – כי אם הקב"ה, התורה – הארון והלוחות – והכהן הגדול.

טו. וזה מוסר ההשכל לכל יהודי:

ראשית החיים, תחלת העבודה ותחלת השנה, צריכות להיות בצעקה פשוטה אל הקב"ה, נעלית מן השכל, ולאחריה צריך האדם עצמו לעשות את העבודות בבית המקדש – הקיים גם עתה – בבגדי זהב ובבגדי לבן.

וכשיעשה כן – יהיו אצלו הגשמיות והרוחניות ביחד, כפי שהיה הסדר של הכהן הגדול. לא היה לובש תחלה בגדי זהב ולאחר מכן בגדי לבן, כי אם היה מחליף אותם: תחלה בגדי זהב, לאחר מכן בגדי לבן, ולאחר מכן שוב בגדי זהב ולאחר מכן שוב בגדי לבן, ושוב – בגדי זהב. שכן בבני ישראל אין הגשמיות והרוחניות נפרדים.

גח.

מ'האט שוין גערעדט מערערע מאָל דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, אַז נוסף אויף דעם וואָס ס'איז שוין "כלו כל הקיצין"¹, האָבן אידן שוין תשובה געטאָן, און מ'האט שוין אַלץ פאַרענדיקט, כולל אויך – "צופצן די קנעפלעך", און מ'דאַרף נאָר האָבן אַז דער אויבערשטער זאָל אויפגעפּענען די אויגן פון אידן זיי זאָלן זען ווי ס'איז שוין דאָ די גאולה האמיתית והשלימה, און מ'זיצט שוין באַ דעם שולחן ערוך, בסעודת לויתן ושור הבר² וכו' וכו'.

דערפון איז פאַרשטאַנדיק . . . בדורנו זה ובזמננו זה, לאחר וואָס מ'האט שוין אַלץ פאַרענדיקט (כנ"ל), האָט מען די הבטחה גמורה אין תורה, אַז עס וועט זיכער זיין "תזכור את יום צאתך מארץ מצרים) כל ימי חיך . . . להביא לימות המשיח"³,

ובפשטות – אַז מ'דאַרף ניט אַנקומען צו אַ הפסק ח"ו צווישן "כל ימי חיך" און "ימות המשיח" (ווי דאָס איז געווען באַ אידן בכל הדורות שלפני דורנו זה), נאָר "כל ימי חיך" פון יעדער איד, זיינע חיים גשמיים אַלס נשמה בגוף, זיינען כולל בפשטות (אויך) "ימות המשיח" בלי הפסק, וואָרום די גאולה קומט תיכף ומיד ממש ברגע זה ובמקום זה (אפילו אויב דאָס איז אַ מצב פון לילה, "הבאים מצרימה"), אַזוי אַז דער רגע האחרון פון גלות און די נקודה אחרונה פון גלות ווערט דער רגע ראשון און נקודה ראשונה פון גאולה,

און פון "ימי חיך" בזמן הזה ובמקום הזה, בלי שום הפסק כלל ח"ו (אפילו אויב ער איז שוין עלטער פון שבעים שנה וכיו"ב), גייט יעדער איד גלייך איבער – בתכלית השלימות, "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין"⁴, אין דעם המשך פון "כל ימי חיך" בימות המשיח, און

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) ראה ב"ב עד, ב ואילך. פסחים קיט, ב. ועוד.

(3) ברכות יב, ב.

(4) ויק"ר פל"ב, ה. וש"נ.

נז.

דורנו זה הוא דור האחרון של הגלות והוא הוא דור הראשון של הגאולה – כהודעת והכרזת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יוסף שבדורנו (ע"ש יוסף הראשון שהודיע והכריז ש"אלקים פקד יפקוד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב"1), שכבר נשלמו כל מעשינו ועבודתינו, וכבר כלו כל הקיצין וכבר עשו תשובה, וכבר נסתיימו כל ההכנות ובאופן ד"הכנה רבתי", והכל מוכן לסעודה² דלעתיד לבוא, לויתן ושור הבר³ ויין המשומר⁴.

(משיחות עשרה בטבת (יהפך לשמחה), ושר"פ ויחי, י"ד טבת תשנ"ב)

(1) פרשתנו נ, כד.

(2) ע"פ ל' חז"ל – אבות פ"ג מט"ז. סנהדרין לה, א ובפרש"י.

(3) ראה ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג.

(4) ברכות לד, ב. וש"נ.

לקוטי

שבת שובה

שיחות

טז. ביום הכפורים צריך יהודי להתבונן ולהתכונן להכנס לקדשי הקדשים שבנפשו פנימה.

מה משמעותם של קדשי הקדשים?
– בקדשי הקדשים שבבית המקדש לא נמצא אלא הארון, ובו נמצאו הלוחות.
כלומר: "קדשי הקדשים" הוא מקומם של הלוחות, של התורה החקוקה.

וזה גם משמעות קדש הקדשים הנמצא בנפשו של כל איש ישראל. ההתקשרות של יהודי עם התורה, תורת חיים, היא התקשרות באופן של חקיקה¹¹.

יז. כשבא יום הכפורים ויהודי צריך להכנס ל"קדש הקדשים" מתעוררת אצלו שאלה: כיצד מסוגל אני להכנס לקדשי קדשים, בשעה שאני "בלתי מקושט" לחלוטין?

על כך התשובה:

כדי להכנס לקדשי קדשים אינם דרושים בגדי זהב, קישוטים, צבעים. אבל דרושים בגדים לבנים ונקיים. לב זך וטהור ומוח זך וטהור.

(11) לקוטי תורה ויקרא מה, א.

(12) שבועות לט, א. סנהדרין כז, ב.

לזכות

כ"ק אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח

ויה"ר שע"י קיום הוראת

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח)

להכריז יחי, יקויים הבטחתו הק',

שההכרזה תפעל 'ביאת דוד מלכא משיחא'

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

אומר בכל יום באופן דחדש ממש „פקד פקדתי אתכם“, ומשיח צדקנו „עומד אחר כתלנו“⁹, ו„הנה זה בא“¹⁰, ויש להתכונן לקבל את פניו ע”י ההוספה בקיום התומ”צ, כפס”ד הרמב”ם¹¹ (בעל יום ההילולא דכ”ף טבת, מוצש”ק זה) שע”י „מצוה אחת, הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה“.

(משיחות ש”פ שמות, י”ט טבת תנש”א)

(9) שה”ש ב, ט.

(10) שם ח. וראה שהש”ר עה”פ (פ”ב, ח (ב)).

(11) הל’ תשובה פ”ג ה”ד.

הוספה

בשורת הגאולה

ג.

ויה”ר והוא העיקר – אז יעדערער פון אונז זאל ווערן א „שליח“ אויף אָנזאָגן זיך, זיינע בני בית און אלע אידן אַרום אים, אז „הנה זה בא“¹, „הנה אלקינו זה גו’ זה ה’ קוינו לו“² (ב”פ זה³), והנה דוד מלכא משיחא, און אז אליהו הנביא איז שוין מיט אַ טאָג פריער געווען אין טבריא⁴ און האָט אָנגעזאָגט וועגן ביאת משיח צדקנו.

ויש לומר, אז וויבאלד משיח קען קומען יעדער טאָג, „אחכה לו בכל יום שיבוא“⁵, און אליהו הנביא דאַרף אָנזאָגן אַ טאָג פריער אויף ביאת המשיח – קומט אליהו הנביא אין טבריא בפועל ממש יעדער טאָג און זאָגט אָן אויף ביאת המשיח (במיוחד) צו די וואָס שטייען אין אַ מעמד ומצב פון „אחכה לו בכל יום שיבוא“ – אויך די וואָס זאָגן דאָס ניט בדיבור (כמנהג חב”ד)⁶, נאָר מ’טראַכט וועגן דעם, ובפרט ווען מ’זאָגט אין דעם באַוואוסטן קאַפיטל תהלים⁷ „מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו“.

. . . און אין דערויף קומט צו אַ ספּעציעלע הדגשה היינטיקן יאָר – סיי מצד דעם קאַפיטל תהלים אין וועלכן מ’זאָגט „מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו“, און סיי מצד די שלימות פון ארבעים שנה וואָס דעמולט איז שוין „נתן ה’ לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע“⁸, ובפרט נאָך דעם וואָס מ’איז שוין אַריין (ושבעה ימים) אין שנת הנ”א

(1) ל’ הכתוב – שה”ש ב, ח.

(2) ישע”י כה, ט. וראה תענית בסופה.

(3) שמו”ר ספכ”ג.

(4) ראה עירובין מג, ב: „אתא אליהו מאתמול . . . לבית דין הגדול“, וב”ד הגדול „בטבריא עתידין לחזור תחילה“ (רמב”ם הל’ סנהדרין ספ”ד).

(5) עיקר הי”ב מ”ג עיקרים.

(6) ראה לקו”ש ח”ט ע’ 282 ואילך.

(7) פט, כא.

(8) תבוא כט, ג.

יב.

לפי כל הסימנים שבדברי חז"ל עומדים אנו בסוף זמן הגלות, לאחר שכבר "כלו כל הקיצין"¹, וכבר עשו תשובה, ובלשונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (לפני עשרות שנים) שכבר סיימו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים"², ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו³.

* * *

גם לאחר קושי ואריכות הגלות האחרון במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה (שלא בערך לגלות מצרים במשך מאתיים ועשר שנה) – מציאותם של "בני ישראל" היא בעצם למעלה מגלות, וכל רגע נוסף שנמצאים בגלות ה"ז באופן דהבאים מצרימה"⁴, "כאילו אותו יום נכנסו למצרים"⁵, ועומדים הם בתוקף האמונה והבטחון שתיכף ומיד יקיים הקב"ה הבטחתו "פקד פקדתי אתכם"⁶ בגאולה האמיתית והשלימה, ובפרט כששומעים ממש רבינו שבדורנו⁷, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שכבר סיימו כל עניני העבודה ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו, ועצאנו לאחרי שישנה גם השלימות דארבעים שנה, "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ועומדים בשנת ה"א (ה'תשנ"א), ר"ת (ה' תהא שנת) נפלאות אראנו.

ולכן, יש לעודד ולחזק את רוחם של בני ע"י ההכרזה שהקב"ה

(1) סנהדרין צו, ב.

(2) שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(3) ראה "היום יום" ט"ו טבת. ובכ"מ.

(4) שמות א, א.

(5) שמו"ר ריש פרשתנו (פ"א, ד). תנחומא שם ג.

(6) שמות ג, טז.

(7) ראה ב"ר פנ"ה, ז: "אין דור שאין בו כמשה". וראה זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט (קיב,

רע"א. קיד, רע"א). תניא פמ"ד. שם אגה"ק ביאור לסי' ז"ך בסופו.

(8) תבוא כט, ג.

(ה'תשנ"א), וואָס אידן האָבן איר אָנגערופן (און מפיץ געווען) מיטן ר"ת "אראנו נפלאות".

(משיחת יום ד' פ' ברכה, ז' תשרי תשנ"א)

ויה"ר – והוא העיקר – שכאו"א מאתנו יהי' "שליח" לבשר לעצמו, לבני ביתו ולכל היהודים בסביבתו, כי "הנה זה בא"¹, "הנה אלוקינו זה גו' זה ה' קוינו לו"² (ב"פ זה³), והנה דוד מלכא משיחא, וכי אליהו הנביא כבר יום קודם ה' בטבריא⁴ ובישר אודות ביאת משיח צדקנו.

ויש לומר, דכיון שמשיח יכול לבוא בכל יום, "אחכה לו בכל יום שיבוא"⁵, ואליהו הנביא צריך לבשר יום קודם על ביאת המשיח – מגיע אליהו הנביא לטבריא בפועל ממש כל יום ומבשר על ביאת המשיח (במיוחד) לאלו שעומדים במעמד ומצב ד"אחכה לו בכל יום שיבוא" – גם לאלו שאין אומרים זאת בדיבור (כמנהג חב"ד)⁶, אלא חושבים ע"ז, ובפרט כאשר אומרים במזמור תהלים הידוע⁷ "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי".

... ובזה ניתוסף הדגשה מיוחדת בשנה זו – הן מצד המזמור תהלים שבו אומרים "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי", והן מצד השלימות דארבעים שנה שאז כבר "נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁸, ובפרט לאחר שכבר נכנסו (ושבעה ימים) בשנת ה"א (ה'תשנ"א), שנקראה (והופצה) ע"י בני ישראל בר"ת "אראנו נפלאות".

יא.

מצינו בגדעון ש"בימיו¹ היו ישראל בצרה והי' הקב"ה מבקש אדם שילמד עליהם זכות . . כיון שנמצא זכות בגדעון שלמד עליהם זכות, מיד נגלה אליו המלאך, שנאמר וירא אליו מלאך ה' ויאמר לו לך בכחך זה, בכח זכות שלמדת על בני", "אמר הקב"ה, יש בך כח ללמד סניגוריא על ישראל, בזכותך הם נגאלים"².

. . . הלימוד זכות בנוגע לקירוב וזירו הגאולה – שכיון שכבר "כלו כל הקיצין"³, עוד בזמן הגמרא, ועאכו"כ לאחר אריכות וקושי הגלות במשך יותר מאלף ותשע מאות שנה ועדיין לא בא . . . ובנוגע לתשובה ("אין הדבר תלוי אלא בתשובה"⁴) – כבר עשו תשובה, שהרי אין לך אדם מישראל שלא הרהר תשובה (לא רק פעם אחת, אלא) כמה פעמים במשך ימי חייו, שעי"ז נעשה "בשעתא חדא וברגעא חדא"⁴ מרשע גמור צדיק גמור, כפס"ד הגמרא⁵ שהמקדש את האשה "על מנת שאני צדיק (גמור)" אפילו רשע גמור מקודשת שמא הרהר תשובה – הרי בודאי ובודאי שמשיח צדקנו צריך לבוא תיכף ומיד ממש, אשר, כדאי הוא לימוד זכות זה לגאול את ישראל, ובפרט שנוסף על הלימוד זכות, ה"ז גם פס"ד של כו"כ רבנים ומורי-הוראה בישראל, וכיון שהתורה "לא בשמים היא"⁷, הרי, פס"ד זה בב"ד של מטה מחייב כביכול ומזכה גם את ב"ד של מעלה, וכן יקום!

בימינו אלה, שמאז כלה חמתו בביהמ"ק, ולאחרי "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"⁸, ולאחרי כל הגזירות והשמדות ר"ל ור"ל שסבלו בני" באריכות וקושי הגלות האחרון, ובפרט גזירת השואה בדור האחרון, בודאי נעשה הצירוף והזינוך בשלימות, "די והותר" – נעשה הענין ד"סמך מלך בבל"⁹ אך ורק באופן של טוב הנראה והנגלה לעיני בשר, ובלשון חז"ל¹⁰ שהקב"ה אומר לישראל "בני אל תתייראו, כל מה שעשיתי¹¹ לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם!"

ובדורנו זה (ובפרט בשנה זו, "הי' תהא שנת נפלאות אראנו") צריכה להיות עיקר ההדגשה . . בהענין ד"סומך נופלים", לחזק ולעודד את רוחם של בני" . . כולל ובמיוחד – החיזוק והעידוד ע"י האמונה בביאת המשיח ובטחון גמור ש"הנה זה (משיח צדקנו) בא"¹², וההוספה בהכנה לביאתו ע"י התשובה וקיום התומ"צ, ובלשון ההכרזה דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו: "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"¹³, "שובה ישראל עד ה' אלקיך, והכן עצמך ובני ביתך לקבל פני משיח צדקנו הבא בקרוב ממש"¹⁴.

(משיחות ש"פ ויחי (ועשרה בטבת יהפך לשמחה) תנשא)

(8) תניא רפ"ז.

(9) יחזקאל כד, ב.

(10) יל"ש ישעי' רמז תצט.

(11) כולל גם הפעולה דמלך בבל שאינו אלא כגרון ביד החוצב בו.

(12) שה"ש ב, ח. וראה שהש"ר עה"פ (פ"ב, ח (ב)).

(13) אג"ק שלו ח"ה ס"ע שסא ואילך. שעז ואילך. תח ואילך. ועוד.

(14) "היום יום" – ט"ו טבת.

(1) תנחומא שופטים ד.

(2) יל"ש שופטים רמז סב.

(3) סנהדרין צז, ב.

(4) זח"א קכט, סע"א.

(5) קידושין מט, ב. רמב"ם הל' אישות פ"ח ה"ה. טושו"ע אה"ע סל"ח סל"א.

(6) ע"פ גירסת האור זרוע סק"ב.

(7) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב.